

HANDBOEK TECHNISCH EN BEGRIJPEND LEZEN

CBS De Regenboog

Zandbos 48

2134 DE Hoofddorp

023 5634514

info@deregenbooghoofddorp.nl

Inhoudsopgave

	<u>Blz.</u>
Visie	3
De Regenboog	3
Technische leesvaardigheid	3
Begrijpend Lezen	3
Doelen	4
Korte termijn doelen	4
Lange termijn doelen	5
Methoden	6
Leescoördinator	6
Kleuterplein	6
Veilig Leren Lezen	6
Estafette	7
Nieuwsbegrip	7
Schoolbibliotheek	8
Afspraken	10
Kleuterplein	10
Veilig Leren Lezen	10
Estafette	11
Nieuwsbegrip	11
Overige leesactiviteiten	12
Schoolbibliotheek	14
Toetsen	16
Kleuterplein	16
Veilig Leren Lezen	16
Technisch lezen	16
Begrijpend lezen	17
Dyslectici	17
Bijlagen	
-Stappenplan boekenkring en boekverslag	
-Beoordeling boekenkring en boekverslag	
-Afsprakenformulier dyslexie	

Visie

De Regenboog

Op onze school stellen wij het kind centraal. Daarbij gaan wij uit van de continue ontwikkeling van de individuele leerling van 4 tot en met 12 jaar. Alles is erop gericht om hierbij voldoende aandacht te besteden aan het unieke van ieder kind in al zijn ontwikkelingsfasen en aan de bevordering van een goed sociaal gedrag. De leefwereld van het kind is hierbij het uitgangspunt. Het onderwijs is een goed middel voor het kind om de wereld te ervaren en te structureren. Dit bieden wij door een doorgaande lijn, een gezellige sfeer, een goed functionerend team, een leerlingvolgsysteem, aandacht voor de individuele leerling en rust, orde en regelmaat.

Leesvaardigheid

Een goede leesvaardigheid is onmisbaar in een moderne samenleving, een groeiende economie en een bloeiend cultureel en maatschappelijk leven. Maar naast een bijdrage aan de samenleving draagt het ook bij aan een individueel bewustzijn en genot. Door verhalen en gedichten te lezen kunnen kinderen zich ontspannen, kennis opdoen over de wereld, zich inleven in de personages en een fantasieleven oproepen.

Kinderen vergaren het gemakkelijkst kennis als ze daar aan toe zijn. Bij de start van het leesonderwijs houden wij met dit uitgangspunt rekening door in groep 1 en 2 de kleuters gelegenheid te bieden bezig te zijn met lees- en schrijfactiviteiten. Vervolgens verloopt het leren lezen geheel in eigen tempo, waarbij wij als school wel een minimum niveau bewaken. De leerkracht gebruikt het rijke materiaal om zoveel mogelijk rekening te houden met de verschillen tussen de kinderen.

Lezen voor het plezier in de vrije tijd en geletterdheid versterken elkaar. Wie veel voor zijn plezier leest, wordt een steeds vaardiger lezer en zal als gevolg daarvan nog meer gaan lezen, waardoor hij een nog vaardiger lezer wordt (Mol, 2010). Het is deze positieve wisselwerking waar wij als school naar streven, zodat wij een bijdrage kunnen leveren aan de individuele leesvaardigheid en daarbij ook aan een geletterde samenleving en een sterke leescultuur. Het aanbieden van uitnodigende leesactiviteiten en verschillende, aantrekkelijke boeken zijn belangrijke voorwaarden.

Begrijpend lezen

De technische leesvaardigheid van de kinderen is van groot belang om teksten met begrip te kunnen lezen. Begrijpend lezen is een complexe vaardigheid die belangrijk is bij alle vakken en sterk samenhangt met schoolsucces. Wij gaan er van uit dat hierbij de volgende factoren met elkaar samenhangen en versterken. Naast het goed kunnen technisch lezen, zijn dat het flexibel gebruik maken van leesstrategieën en een goede woordenschat. Woorden zijn de dragers van betekenis, van kennis. Hoe meer woorden een kind al kent, hoe makkelijker nieuwe woorden, nieuwe kennis, verworven kunnen worden.

Door deze drie factoren een duidelijke plaats te geven binnen het onderwijs van de Regenboog hopen wij dat de kinderen op een positieve manier tot succesvol leren komen en teksten met begrip kunnen lezen.

Doelen

Wij willen jaarlijks investeren in verschillende materialen, activiteiten en werkvormen, zodat wij onderstaande doelen kunnen realiseren. Wij streven er naar dat kinderen, zonder diagnoses die beïnvloedbaar zijn op de leesontwikkeling van het kind, eind groep 6 het technisch lezen (niveau AVI-plus) en begrijpend lezen (niveau F1) Zorgkinderen, met diagnoses die beïnvloedbaar kunnen zijn op de leesontwikkeling van het kind, hebben langer de tijd. Voor zorgkinderen wordt het afsprakenformulier 'dyslexie' ingevuld in overleg met ouders, kind, leerkracht en intern begeleider. In hoge uitzondering kan besloten worden tot een eigen leerlijn en wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld, waarbij wij de doelen zo hoog mogelijk houden.

De korte termijndoelen die we op de Regenboog komend schooljaar (2016-2017) willen bereiken zijn:

- De leerkrachten van groep 1 t/m 8 hanteren een doorgaande lijn voor technisch en begrijpend lezen op het gebied van basisinstructie, extra zorg, uitdaging, huiswerk, analyses, nakijken en cijferregistratie.
- De leerkrachten, hulpouders en kinderen kunnen overweg met de nieuwe indeling van de bibliotheek, de nieuwe activiteiten en werkvormen, zoals de boekenkring.
- Ouders weten welke methodes worden ingezet en worden ingelicht over onderwijsontwikkelingen op de Regenboog betreffende technisch lezen en begrijpend lezen.

Wij willen deze doelen bereiken door de volgende punten te realiseren:

- De leescoördinator borgt het handboek voor technisch en begrijpend lezen, waarin de visie, doelen, afspraken e.d. beschreven staan, zodat het team van de Regenboog volgens een doorgaande lijn hun onderwijs vorm geeft.
- De leescoördinator zorgt een duidelijke indeling van de bibliotheek en het labelen/stickers van nieuwe boeken en onderhoudt contact met de bibliotheekouders (aanspreekpunt is Angela Huisman).
- De leescoördinator motiveert en stimuleert leerkrachten voor de nieuwe activiteiten, werkvormen, het voorleesontbijt en de kinderboekenweek.
- Op de website van de Regenboog wordt een aparte pagina aangemaakt voor onderwijsinhoudelijke informatie (schooldocumenten), waarin o.a. het onderwijs betreft technisch en begrijpend lezen wordt toegelicht.

De lange termijndoelen die we op de Regenboog de komende 5 jaar (2020) willen bereiken zijn:

- Hogere scores op het gebied van leesplezier, technisch lezen (avi), leestempo (cito), begrijpend lezen (cito) en woordenschat (cito).
- Het aanschaffen van een nieuwe methode voor technisch lezen, omdat we niet tevreden zijn over de huidige methode Estafette. Wij zijn van mening dat de werkvormen en opdrachten (streepjes zetten, aankruisen, kleuren) de leesontwikkeling niet voldoende bevorderen.
- Een aantrekkelijke leesomgeving en structurele leesactiviteiten, waarin de schoolbibliotheek een centrale plek heeft en over voldoende, moderne en aantrekkelijke leesboeken en materialen beschikt voor zwakke, gemiddelde en sterke lezers.
- Dat de leerkrachten, naast de basisprincipes, zich ook competent voelen met het inzetten van de XL-handleiding van de methode Nieuwsbegrip.

Wij willen deze doelen bereiken door de volgende punten te realiseren:

- De leescoördinator borgt het handboek voor technisch en begrijpend lezen, waarin de visie, doelen, afspraken e.d. beschreven staan, zodat het team van de Regenboog volgens een doorgaande lijn hun onderwijs vorm geeft.
- De leescoördinator oriënteert zich op nieuwe methodes voor technisch lezen, zoals Estafette Lite en informeert naar de begroting.
- De leescoördinator schaft elk nieuw schooljaar nieuwe boeken aan voor de bibliotheek en houdt hierbij rekening met de verschillende niveaus, genres en schrijvers.
- De leescoördinator analyseert de opdrachten en resultaten van CITO-woordenschat en beoordeelt of deze overeen komen met de verwachtingen van de leerkrachten.
- De leescoördinator verdiept zich in de methode Nieuwsbegrip en de mogelijkheden van de Nieuwsbegrip XL en geeft een toelichting aan het team.

Methoden

Leescoördinator

De leescoördinator is een deskundige collega die het schoolteam enthousiasmeert, taken organiseert en evalueert. Hierbij kun je denken aan het schrijven van een handboek en het borgen hiervan, het organiseren van leesbevorderingsactiviteiten, het inrichten van een actuele schoolbibliotheek en het nagaan welke werkvormen de aandacht krijgen in de (taal-) leesmethoden.

Kleuterplein

Met Kleuterplein kunnen kinderen zich spelenderwijs ontwikkelen op álle kleuterdomeneinen. De aantrekkelijke thema's hebben een vaste structuur en leiden de kinderen stap voor stap door de leerlijnen heen. De leerkrachten hebben alle ruimte om, in overleg met de andere kleuterklas, hun eigen tempo en indeling te bepalen en eigen activiteiten in te brengen. Daarnaast biedt Kleuterplein de activiteiten eenvoudig op drie niveaus aan.

De materialen die we bij deze methode inzetten, zijn:

Voor de leerkracht...

- Handleidingen per thema;
- Prentenboek per thema;
- Kopieermap met werkbladen, sjablonen, pictogrammen e.d.;
- Letterkaarten;
- Leeskastje ten behoeve van de zes eerste tussendoelen van ontluikende geletterdheid.

Voor de leerlingen....

- Zelf meegebrachte materialen voor de thematafel;
- Diverse materialen in de letterhoek.

Veilig leren lezen

In groep 3 wordt de nieuwe versie van Veilig leren lezen gebruikt. Hierin zijn de leerlijnen technisch lezen, spelling, begrijpend lezen, woordenschat, spreken en luisteren en leesbevordering stevig verankerd. Op systematische wijze leren kinderen sneller nieuwe woorden en zinnetsjes lezen. Er wordt gewerkt met drie niveau; maantjes, zonnetjes en sterretjes. Bovendien is er naast technisch lezen veel aandacht voor leesplezier. Dankzij een thuisversie van de leerlingsoftware kunnen de leerlingen thuis werken met software die exact aansluit bij wat ze op school krijgen aangeboden. Ouders kunnen zelf de vorderingen volgen die hun kind maakt met de thuissoftware.

De materialen die we bij deze methode inzetten, zijn:

Voor de leerkracht...

- Handleidingen per kern;
- Digibordsoftware voor de leerkracht;
- Digitaal registratie- en planningsstelsel;
- Ankerboeken, letterbord, wandplaatjes, letterkaarten, planbord en plankkaartjes.

Voor de leerlingen...

- Werkboekjes per kern, werkboekje veilig en vlot, werkboekje veilig gespeld, klik-klakboekjes, magnetisch letterbord, spelletjeskisten;
- Leesseries voor de leerlingen van de niveaus maan, zon en ster;
- Schrijfmethode Pennenstreken;
- Leerlingsoftware voor school en thuis.

Estafette

Estafette is een methode voor het technisch lezen, dat aansluit op Veilig Leren Lezen (groep 3). Het is inhoudelijk sterk, maar leesplezier en -uitdaging staan voorop. Estafette biedt leerlingen leesonderwijs op maat van groep 4 tot en met groep 8. Hun leesprestaties bepalen de aanpak voor iedere leerling afzonderlijk (risicolezers, methodevolgers en snelle lezers). Een belangrijk didactisch uitgangspunt van Estafette is het fasenmodel bij de leesverwerving. Volgens dit model leren kinderen eerst correct lezen, waarna ze hun leessnelheid verhogen om vlot en vloeiend te leren lezen.

De materialen die we bij deze methode inzetten, zijn:

Voor de leerkracht...

- Handleiding M (midden) en E (eind).

Voor de leerlingen...

- Leesboeken en omnibussen groep 4 t/m 7 (2 keer M en 2 keer E);
- Werkboeken groep 4 t/m 7 (2 keer M en 2 keer E);
- Estafettelopers groep 4 t/m 7 (1 keer M en 1 keer E);
- Klapper Vloeiend & Vlot;
- Groep 8 heeft alleen 2 keer de versie M en een werkboekje plus.

Nieuwsbegrip

Nieuwsbegrip is een aanpak waarbij de leerlingen teksten lezen over een actueel onderwerp. Aan de teksten zijn leesbegrip- en woordenschattoefeningen gekoppeld, met als doel leerlingen strategisch te laten lezen. De actualiteit motiveert leerlingen om de tekst te lezen. Met Nieuwsbegrip oefenen leerlingen afwisselend de leesstrategieën; voorspellen, ophelderen van onduidelijkheden, samenvatten, vragen stellen en relaties/verwijswoorden. De 'digibordtools' ondersteunen leerkrachten bij het geven van een effectieve instructie. Deze methode werkt geheel digitaal en iedere leerkracht heeft zijn eigen inloggegevens voor de website www.nieuwsbegrip.nl, waarop alle materialen te vinden zijn.

De materialen die we bij deze methode inzetten, zijn:

Voor de leerkracht...

- Algemene handleiding;
- Handleiding per tekst;
- Digibordsoftware voor de leerkracht.

Voor de leerlingen...

- Informatieve tekst en de bijbehorende opdrachten;
- Leerlingsoftware voor school en thuis;
- Opdrachten schrijven (facultatief);
- Opdrachten financieel (facultatief).

Schoolbibliotheek

Wij realiseren ons dat de schoolbibliotheek een voorziening op schoolniveau is en de motor is tot leesbevordering. Het is verstandig dat daar iemand verantwoordelijk voor is (leescoördinator) en dat anderen de verantwoordelijkheid (team, hulpouders en kinderen) dragen.

Wij zien in dat de schoolbibliotheek de rol heeft om leerlingen kennis te laten maken met verschillende boeken, auteurs en genres. Vervolgens kunnen zij in de openbare bibliotheek meer boeken zoeken van hetgeen hen aanspreekt. Het aanbieden van boeken is hierbij belangrijk. De afwisselende boekencollecties moeten daarom aantrekkelijk gepresenteerd worden, o.a. door het frontaal plaatsen van de boeken. Ook moet er voor een ieder geschikte boeken te vinden zijn. Denk hierbij aan de zwakke, gemiddelde, sterke, ongemotiveerde lezers of dyslectici.

Dit willen wij bereiken door een duidelijke indeling en een grote verscheidenheid aan boeken:

Inhoud kleuterbibliotheek:

- Kijk- en zoekboeken
- Aanwijsboeken
- Verhalende en informatieve prentenboeken
- Rijmpjes, versjes en gedichten
- Voorleesboeken

Inhoud kast '6 t/m 9 jaar':

- Boeken van AVI start, M3, E3, M4, E4, M5, E5, A

Inhoud kast 'samen lezen' (linkerkant):

- Samen-leesboeken (samen hetzelfde boek lezen)
- Toneel-leesboeken (samen rollen vertolken in een boek en nog meer op toon lezen)
- Tutor-leesboeken, zoals KIJKDOOS (de jonge lezer leest de grote letters en de oudste lezer leest de kleine letters)

Inhoud kast 'samen lezen' (rechter kant):

- Informatieboeken onderbouw
- Prentenboeken onderbouw
- Stripboeken onderbouw
- Tijdschriften onderbouw

Inhoud kast '9 t/m 12 jaar':

- Boeken vanaf AVI M6. Deze worden voorzien van een stickers B of C. Kinderen zijn op deze leeftijd vaardig genoeg om een boek naar eigen niveau en interesse te kunnen kiezen.

Inhoud kast 'Makkelijk Leesplein' (linkerkant)

- Serie Borre (voor de jonge sterke lezers of oudere zwakke lezers)
- Serie Bollebozen (voor de jonge sterke lezers)
- Serie Zoeklicht (voor de jonge sterke lezers of oudere zwakke lezers)
- Serie B.O.J. (voor oudere zwakke lezers, spannende verhalen)
- Serie Spannend (voor oudere zwakke lezers, spannende verhalen)
- Serie Geronimo en Thea Stilton (voor jonge sterke lezers of oudere zwakke lezers)
- Boeken met MLP (boeken die gemakkelijk te lezen zijn)
- Boeken met een D op de rug (boeken in een speciaal lettertype voor dyslectici)

Inhoud kast 'Makkelijk Leesplein' (rechterkant)

- Informatieboeken bovenbouw
- Prentenboeken bovenbouw
- Stripboeken bovenbouw
- Tijdschriften bovenbouw

Afspraken

Kleuterplein

- Een thema wordt in overleg tussen de kleutergroepen gekozen;
- Een thema bestrijkt gemiddeld 6 weken;
- Per dagdeel wordt minimaal één Kleuterplein-les gegeven;
- De eventuele verwerking wordt tijdens de werkles aangeboden;
- Er wordt gedifferentieerd in drie groepen, bestaande uit de basisgroep, subgroep 1 (verlengde instructie in de kleine kring) en subgroep 2 (uitdaging in de kleine kring of tijdens de werkles);
- In overleg met de ouders krijgen de taalzwakke kinderen de woordenlijst van het thema mee naar huis.

Veilig Leren Lezen

- Er wordt iedere dag minimaal een half uur aan het leesonderwijs besteed. Dit bestaat uit: Technisch lezen, begrijpend lezen en stil lezen;
- We starten met een automatiseerlijn: Verkennen van nieuwe letters, fonemisch bewustzijn en werken aan fonologische vaardigheden, systematisch aanleren van nieuwe letters, inoefenen van de nieuwe letter in allerlei posities en combinaties en het herhalen hiervan;
- De aangeboden leerstof wordt aangeboden, inge oefend (via zoemend lezen) en vervolgens geautomatiseerd;
- We differentiëren in drie groepen. De basisgroep is maan, zij volgen de algemene instructie. Subgroep 1 is de ster en dit zijn leerlingen aan wie verlengde instructie wordt aangeboden. Subgroep 2 is de zon en dit zijn de leerlingen die al op een hoger niveau lezen en in speciale leesboekjes lezen en werken;
- Tot en met kern 6 worden er nieuwe letters aangeboden;
- Vanaf kern 7 wordt hetgeen geleerd herhaald;
- Wanneer zij AVI-M3 of hoger hebben behaald, krijgen zij een eigen bibliotheekkaart en mogen in de bibliotheek boeken lenen.

Estafette

- Groep 4 en 5 volgen 3 lessen van minimaal 30 minuten in de week.
- Groep 6, 7 en 8 volgen 2 lessen van minimaal 30 minuten in de week.
- De toepassingsles van 45 minuten wordt opgedeeld voor het vrij lezen. Dit wordt structureel gepland in het weekrooster (zie afspraken schoolbibliotheek).

Differentiëren

- De leerkrachten gaan uit van de 3 subgroepen; riscicolezen, methodevolgers en snelle lezers. Deze groepen worden genoteerd in het overzicht en bij de onderwijsbehoeften van het kind.
- Zwakke lezers of dyslectici doen minimaal één keer in de week aan monitor-lezen met een stagiaire of hulpouder. Zij lezen de tekst van Nieuwsbegrip. Dit staat beschreven in het overzicht en de onderwijsbehoeften van het kind.
- Ouders van zwakke lezers of dyslectici worden geadviseerd om dagelijks 10 minuten hardop met de kinderen te lezen.
- Voor de kinderen met een dyslexieverklaring vult de leerkracht, samen met ouders en kind, het afsprakenformulier dyslexie in.

Nakijken

- De kinderen kunnen hun werkboeken zelf nakijken met de nakijkboekjes.
- De leerkrachten observeren de leesvaardigheid tijdens het lezen van de leesboekjes. Aantekeningen kunnen eventueel genoteerd worden in het analyse overzicht en opgenomen in het leerlingdossier.

Nieuwsbegrip

- Nieuwsbegrip staat structureel gepland in het weekrooster van groep 4 t/m 8; minimaal 45 minuten voor de les en 15 minuten voor de software (andere tekstsoort).
- Nieuwsbegrip biedt vijf niveaus;
 - Niveau AA voor groep 4
 - Niveau A voor groep 5/6
 - Niveau B voor groep 7/8
 - Niveau C voor de betere lezers van groep 8
 - Niveau D voor vmbo-t leerjaar 4
- Met Nieuwsbegrip oefenen leerlingen de volgende leesstrategieën:
 - voorspellen
 - ophelderende van onduidelijkheden
 - samenvatten
 - vragen stellen
 - relaties/verwijswoorden

- Tijdens het aanleren van de leesstrategieën gebruiken we de 'digibordtools' en bijbehorende stappenplannen om te laten zien hoe je een tekst doorgrondt (modelen).
- Daarnaast laten we de video van Jeugdjournaal zien en maken de kinderen de bijbehorende kijk- en luistervragen.
- De leerkracht kan zelf een keuze maken uit de opdrachten die gemaakt moeten worden. Opdracht 4 is een creatieve opdracht en we proberen ook deze regelmatig aan bod te laten komen.

Differentiëren

- De leerkrachten werken met 3 subgroepen. De didactiek van deze drie subgroepen wordt beschreven in het overzicht.
- Voor dyslectici wordt de software anders ingesteld, zodat de tekst automatisch voorgelezen kan worden.
- Zwakke lezers of dyslectici doen minimaal één keer in de week aan monitor-lezen met een stagiaire of hulpouder. Zij lezen de tekst van Nieuwsbegrip. Deze aanpak staat beschreven in het overzicht en de onderwijsbehoeften van het kind.

Nakijken

- De resultaten van de software (andere tekstsoort en woordenschat) worden automatisch geregistreerd. Leerkrachten analyseren de resultaten en noteren belangrijke bevindingen in het overzicht of bij de onderwijsbehoeften van het kind.
- Na de les worden een aantal opdrachten klassikaal besproken. Modelen is ook hierbij belangrijk; hoe heb je de opdracht aangepakt? Welke strategie gebruik je?

Huiswerk

- Het gedeelte woordenschat van de software wordt wekelijks als huiswerk opgegeven voor de groepen 4 t/m 8. Er wordt een link op de groepspagina van de website aangemaakt, zodat kinderen gemakkelijk het huiswerk kunnen maken.

Weektaak/ pluswerk

- De opdrachten van 'schrijven' en 'financieel' kunnen facultatief ingezet worden als weektaak of pluswerk. Deze opdrachten zijn te downloaden via de website en geheel zelfstandig te verwerken.

Overige leesactiviteiten

Voorlezen

- Tijdens het eten & drinken wordt er door de leerkracht voorgelezen. Dit staat structureel ingepland in het weekrooster.

Tutorlezen

- Groep 5 en 6 lezen één keer per kwartaal voor aan de kleuters. Groep 5 is gekoppeld aan groep 1/2a en groep 6 is gekoppeld aan groep 1/2b. De leerkrachten van de desbetreffende groepen maken hierover afspraken met elkaar.
- Groep 7 doet vanaf januari op dinsdag- en donderdagochtend van 8.30 tot 8.50 uur aan tutorlezen met groep 3. In onderling overleg kan er de keuze worden gemaakt om met een aantal sterke lezers uit groep 3 eerder te starten.
- Groep 8 doet op dinsdag- en donderdagochtend van 8.30 tot 8.50 uur aan tutorlezen met groep 4. Afhankelijk van de groep en in onderling overleg kan er halverwege het jaar de keuze worden gemaakt om hiermee te stoppen of alleen door te gaan met de zwakke lezers uit groep 4.

Samen lezen

- Het samen lezen en toneellezen is populair bij de kinderen. Op dinsdag- en donderdagochtend kan er niet in de hal gelezen worden i.v.m. tutorlezen. Op de andere dagen kan dit wel. We verwachten van de leerlingen dat zij op een rustige en serieuze manier samen lezen. Leerkrachten zien hierop toe en spreken, waar nodig, de kinderen (binnen of buiten de eigen groep) aan op hun gedrag.

Boekenkring en boekverslag

- Groep 3, 4 en 5 houden twee keer per jaar een boekenkring (zonder beoordeling).
- Groep 6 maakt één boekverslag en houdt één boekenkring.
- Groep 7 en 8 maken twee boekverslagen en houden twee keer een boekenkring.
- De boekenkring en de boekverslagen worden vanaf groep 6 beoordeeld met feedback en een letter.
- Voor het boekverslag en de boekenkring wordt het stappenplan aan de kinderen, zodat zij zich goed kunnen voorbereiden.
- Het stappenplan wordt op de groepspagina van de website geplaatst, zodat ouders en kinderen deze kunnen downloaden.
- De beoordelingslijsten van het boekverslag worden ingevuld en aan de kinderen gegeven, zodat zij kunnen leren van de aanwijzingen.
- Na de boekenkring krijgen de kinderen direct mondeling feedback en een beoordeling.

Projecten

- In oktober doen we mee aan de kinderboekenweek. Elk jaar wordt er een draaiboek gemaakt aansluitend op het thema.
- Jaarlijks vindt de voorleeswedstrijd plaats. Het gaat hierbij om het leesplezier en dat kinderen elkaar enthousiasmeren voor boeken. De kinderen die voorgelezen hebben

op het podium krijgen een oorkonde. De winnaar van groepen 7 of 8 mag mee doen aan de voorleeswedstrijd in de bibliotheek van Hoofddorp.

- Jaarlijks doen we in november mee aan het voorleesontbijt. Naast het belang voor lezen, besteden we aandacht aan gezonde voeding, omdat wij het vignet Gezonde School willen borgen (vanaf schooljaar 2016-2017).

Schoolbibliotheek

- De kinderen mogen alleen hun boek ruilen tijdens de leesmomenten in de klas.
- Er mogen maximaal drie kinderen per groep tegelijkertijd ruilen.
- Het vrij lezen staat op het weekrooster (minimaal 45 minuten per week) en kan i.p.v. de toepassingslessen van Estafette.
- De kleutergroepen starten elke middag met het lezen en bekijken van boekjes in de kring en starten daarna met een activiteit van Kleuterplein.
- Leerkrachten zorgen ervoor dat zij een aantal boeken en tijdschriften in de klas hebben, zodat de kinderen altijd iets te lezen hebben, ook al kunnen zij op dat moment niet ruilen in de bibliotheek.
- De gelezen boeken worden ingeleverd door de kinderen in het inleverkrat. De bibliotheekouders of kinderen uit groep 8 zetten de boeken terug in de bibliotheek.
- Leerkrachten zien er op toe dat kinderen netjes met de materialen omgaan en dat boeken niet langer dan nodig in bezit zijn. Herhalende uitleg over de indeling en gebruik van de bibliotheek is noodzakelijk. Elke leerkracht geeft een rondleiding aan de kinderen in de bibliotheek aan het begin van het schooljaar.
- De kinderen van de groep 7 en 8 mogen tijdens het tutorlezen zelf hun boeken terugzetten in de kast, zodat er geen tekorten ontstaan tijdens deze leesmomenten. De groepsleerkrachten zien er op toe dat het netjes gedaan wordt.
- Kinderen die op andere momenten boeken nodig hebben voor een opdracht, bijvoorbeeld een project, mogen naar de bibliotheek mits zij toestemming hebben van de leerkracht.
- De kinderen van de groepen 3 en 4 mogen ook boeken ruilen in de kleuterbibliotheek.
- De kinderen mogen boeken van thuis meenemen om op school te lezen.
- De borden bovenop de kasten en de stickers op de boekenplanken geven duidelijkheid aan de kinderen en zorgen ervoor dat de boeken netjes, op de juiste plek, teruggezet worden.

- De kinderen kunnen door de duidelijke en overzichtelijke indeling gemakkelijk hun weg vinden in de bibliotheek. Hun AVI-niveau geeft hen houvast om een goede keuze voor een leesboek te maken. Toch is het AVI-niveau niet het uitgangspunt en mogen kinderen lezen wat hen aanspreekt. Het belangrijkste is dat de kinderen lezen! Wat zij lezen, is minder belangrijk! Het leesplezier staat voorop! Vanaf AVI M6 zullen de boeken daarom alleen nog de sticker B of C hebben.
- Maar... de leerkracht doet er toe! Het is onze taak om de kinderen te motiveren, stimuleren en te enthousiasmeren over verschillende boeken, series, genres en tijdschriften. Dit kan door een kind te helpen met het uitzoeken van een boek of door een hoofdstuk van een boek in de klas voor te lezen en vervolgens te vragen wie het boek wil hebben. Achtergrondinformatie staat in het artikel: 'Vrij lezen'.

Toetsen

Kleuterplein

Methoden gebonden toetsen

- Observatielijsten vanuit Kleuterplein

Niet methode-gebonden toetsen

- CITO taal voor kleuters M1, E1, M2 en E2

Veilig Leren Lezen

Methoden gebonden toetsen

- Tot en met kern 6 worden de leerlingen getoetst op letterkennis en woord lezen;
- Vanaf kern 7 worden de leerlingen alleen nog getoetst op woord lezen;
- Na kern 7 kan de AVI-toets afgenomen worden.

Niet methoden gebonden toetsen

- Zie 'Technisch lezen'.

Technisch lezen

Methoden gebonden toetsen

- Observeren van de leesvaardigheid, m.n. van de risicovolle lezers. De observaties worden genoteerd in het overzicht.

Niet methoden gebonden toetsen (zie toetskalender)

- CITO leestempo wordt afgenomen in groep 3 t/m 8;
- AVI en DMT wordt afgenomen in groep 3, 4 en 5;
- AVI wordt afgenomen in groep 6, 7 en 8 bij leerlingen waarbij je twijfelt aan de CITO of die een dyslexieverklaring hebben;
 - Je toetst door tot frustratieniveau;
 - Zij gaan oefenen in het hoogste instructieniveau;
 - Op het overzichtsformulier en op het rapport wordt het beheersingsniveau vermeld.

Begrijpend lezen

Methoden gebonden toetsen

- Strategietoetsen; meten in hoeverre leerlingen de strategieën voor begrijpend lezen beheersen. De toets wordt twee momenten in het schooljaar afgenomen (oktober en maart). Voor niveaus A, B en C bestaan er vier versies. Als de leerlingen vorig jaar bijvoorbeeld versie 1 en 3 hebben gemaakt, dan maken ze dit schooljaar versie 2 en 4. Ze maken dus nooit twee keer dezelfde versie van een toets.
 - Schooljaar 2015/2016: Versie 2 en 4
 - Schooljaar 2016/2017: Versie 1 en 3
 - Schooljaar 2017/2018: Versie 2 en 4
- Toetsen informatieve en andere teksten; meten het algemene leesbegrip van de leerlingen, dus hoe goed een leerling een tekst begrijpt en breder dan de vijf leesstrategieën van Nieuwsbegrip. De normering van deze leesbegriptoetsen is te vinden in de handleiding. Deze toetsen worden op drie momenten in het schooljaar afgenomen (november, februari en mei).
- Overige toetsen (facultatief); elke zesde week, voor een bloктоets kan een sneltoets afgenomen worden, die het algemeen leesbegrip van de leerlingen toetst. Dit is niet verplicht, omdat de software hetzelfde toetst en wij daarmee de resultaten gemakkelijk kunnen zien. Daarnaast zijn er woordenschattoetsen. Deze kunnen leerkrachten zelf samenstellen. Omdat woordenschat ook getoetst wordt in de taalmethode is dit niet verplicht.
- Het gemiddelde van de strategietoets en toetsen 'informatieve en andere teksten' wordt op het rapport vermeld. Bij de afronding van het cijfer speelt de observatie van de leerkracht en de resultaten van computeropdrachten mee.

Niet methoden toetsen (*zie toetskalender*)

- CITO Begrijpend Lezen wordt afgenomen op de niveau E3, M4, E4, M5, M6, M7 en B8.
- In groep 6, 7 en 8 wordt de vaardigheidsscore ingevuld in het Excelbestand voor het VO.

Dyslectici

- Tijdens het toetsen van de kinderen met een dyslexieverklaring volgen we de richtlijnen van CITO.
- De toetsen voor technisch lezen en begrijpend lezen mogen niet worden voorgelezen.

Bijlagen

- Stappenplan boekenkring en boekverslag
- Beoordeling boekenkring en boekverslag
- Afsprakenformulier dyslexie

Boekverslag

Stappenplan boekverslag

Hoe maak je een boekverslag?

1. Kies een boek uit dat je leuk vindt om te lezen en dat goed bij je leeftijd en leesniveau past.
2. Als je het boek hebt uitgelezen maak je een verslag. Dit verslag stop je in een mapje. De boekverslagen van alle jaren komen in dit mapje. Bewaar het dus goed!
3. In het boekverslag moet het volgende komen te staan:
 - A) Een mooie voorkant met de titel van het boek.
 - B) Informatie over het boek:
 - Wat is de titel van het boek;
 - Wie is de schrijver/schrijfster;
 - Schrijf een kort stukje informatie over de schrijver/schrijfster;
 - Wie is de illustrator (iemand die erbij getekend heeft);
 - Vind je de titel bij het verhaal passen. Waarom wel/niet?
 - Wie zijn de hoofdpersonen en bijpersonen in het verhaal en vertel iets over hen (leeftijd, karakter, uiterlijk).
 - C) Schrijf in je eigen woorden een kort verslag van het boek.
 - D) Schrijf je mening over het boek, wat vind je van het boek en waarom?
 - E) Het boekverslag versier je met plaatjes en/of tekeningen.
4. Je moet elk jaar een aantal boekverslagen maken.

Kijk op www.deregenbooghoofddorp.nl naar de kalender van je eigen groep voor de inleverdatum.

Als je twijfelt of je een goed boek hebt gekozen, overleg dit dan even met de leerkracht. Is de inkt op of doet de printer het niet? Mail het boekverslag dan naar je leerkracht.

SUCCES !

Beoordeling boekverslag

CBS De Regenboog

Schooljaar:

Groep:

Naam leerling:

Naam leerkracht:

Titel van het boek:

	Goed	RV	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Informatie					
Samenvatting					
Plaatjes					
Netheid					
Hoeveelheid					
Spelling					
Opmerkingen:					

Boekenkring

Stappenplan

Hoe bereid ik de boekenkring voor?

1. Kies een boek uit dat je leuk vindt om te lezen.
2. Als je het boek hebt uitgelezen, bereid je je voor op de boekenkring.
3. Een boekenkring bestaat uit de volgende onderdelen:
 - a) Je geeft eerst antwoord op volgende vragen;
 - Wat is de titel van het boek?
 - Wie is de schrijver/schrijfster?
 - Wie is de illustrator (iemand die erbij getekend heeft)?
 - Vind je de titel bij het verhaal passen? Waarom wel/niet?
 - Wie zijn de hoofdpersonen en bijpersonen in het verhaal en vertel iets over hen (leeftijd, karakter, uiterlijk).
 - Vertel kort waar het verhaal over gaat. Verklap je het einde?
 - b) Als je wilt, mag je een leuk, grappig of spannend stukje uit het boek voorlezen. Wil je liever niet voorlezen... Laat dan een mooie illustratie zien uit het boek en vertel erbij.
 - c) De leerkracht en de leerlingen mogen vragen stellen over het boek.

SUCCES !

Afsprakenformulier dyslexie

Afspraken bij dyslexie

Naam Groep Leerkracht Datum

.....heeft bij het leren de volgende belemmeringen:

- Laag leestempo.
- Onnauwkeurig lezen.
- Een zwakke spelling.
- Een laag werktempo; ook bij andere vakken dan lezen en spelling.
- Problemen bij automatiseringstaken o.a. bij rekenen.
- Zwakke motoriek.

Lezen:

- Extra lezen door middel van(bv. Tutor-lezen).
- Leeshulp buiten de klas met behulp van(bv Connect, Monitorlezen).
- Extra tijd bij opdrachten waarbij veel gelezen moet worden.
- Bij opdrachten waarbij veel gelezen moet worden wordt de taak verkort.
- Hulp van een maatje bij het lezen van opdrachten bij andere vakken dan technisch lezen.
- Werken met boeken op cd of met software op de computer.
- Na de Cito Leestempo individueel AVI toetsen.

SPELLING

- Werken met de oefeningen voor zwakke spellers met(b.v. Bloon).
- Spellinghulp buiten de klas (zie voor inhoud hp spelling).
- Minder verwerkingsstof maken bij taal- en schrijfoopdrachten.
- Minder stof bij methodetoetsen (niet bij LVS).
- Spelling niet beoordeeld bij de vakken
- Waardering op eigen niveau.
- Leren werken én werken met tekstverwerker met spellingcontrole.
- Diktewoorden thuis oefenen.
- Waardering dictee 1 ½ fout een punt .
- Gebruik maken van opzoekboekje.

BERGRIJPEND LEZEN

- Extra tijd bij methodetoetsen.
- Tekst vergroten bij methodetoetsen.
- Tekst vergroten bij Cito toetsen.
- Cito toets in gedeeltes maken.

REKENEN

- Minder verwerkingsstof maken.
- Gebruik maken van een tafelkaart en /of een rekenmachine
- Extra tijd bij het maken van toetsen
- Contextvragen voorlezen
- Cito toets Rekenen Wiskunde voorlezen

ANDERE VAKKEN

- Vaker mondeling overhoren
- Los schrijven ("Mijn eigen handschrift")
- Voorbereidingstijd; evt. thuis voor rekenen.
- Taakgericht werken aan de hand van pictogrammen.
- Hulp bij planning van de dag/weektaak

